

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

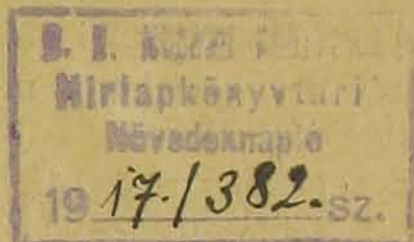
ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

1916—1917

Ráterítettük a szemfedőt az 1916-ra.

Döbbenetes gyász, szívek mélyéig ható lelkesítő öröm és fényes hadi sikerek rohamos összetorlódása jelzi utolsó perceit.

A külső behatásoknak eme rohamos összetorlódása megrendíti egész valónkat. Igazán szomorkodni és valóban örülni egyszerre: kevésbé edzett embereknek nagy feladat.

Nekünk már ez is könnyű. Megszoktuk. Harmadik éve siratgatjuk véreinkből való veszteségeinket. De ugyan-ezen idő óta örülünk győzelmeinknek is. A két behatás kiegyenlíti egymást.

Nem panaszkodunk az 1916-ra sem. De nem is dicsérjük. Általában ugyan több jót hozott, mint rosszát és — mondhatjuk — hogy ránknézve a hadiszerencse jegyében is telt el, hozzáfűzött reményeinket még sem válthatta be.

Ellenségek millióival szemben kifejtett véres harczokban talált bennünket s úgy hagyott most is. Sőt testületünkre vonatkoztatva állíthatjuk, hogy háborússá tette majdnem egész tevékenységünket.

Bármely részén is kezdenénk mult évi testületi eseményeink felsorolásába, a háborúba ütköznénk mindenütt s minden téren. Hagyjuk ezt jobb időkre. A kötelesség most a háború érdekeit szolgáztatja velünk itt is, ott is. A haza mindenek előtt.

Még nem sikerült ellenségeinket legyőzni. De meggyőzni sem arról, hogy áldatlan és eredménytelen a harcz, melyet ellenünk folytatnak.

A temérdek vér- és anyag pazarlás még most sem térítette el őket ellenséges szándékuktól. Kísérleteznek tovább.

Az aprajából egynehány letörve, már a földön hevert. De, mint a levágott hydrafő, újabbat növesztett maga helyett.

Brutusként tört ránk és gyilkot emelt ellenünk az a nemzet is, a mely nagyrészen nekünk köszönhetette önálló nemzeti létét.

Vérünkkel akarta lehűteni szomját, területünkkel képzelte nagyobbítani hazáját, de a kapzsiság a torkára forrt.

Szánalmasan megalázva és megtörve érzi lenézett fölénységünket és fegyvereink hatását máris. Az eddiginél újabb és nagyobb veszélytől már alig tarthatunk.

Az újév hajnalhasadása azonban még sem egészen tiszta. Imitt-amott még sötét felhőket rejthet mélyében a jövő láthatára. Még nem tehetjük le fegyvereinket.

De jöjjön bármi is, készen talál bennünket minden eshetőségre.

Eddig se csüggedtünk. Biztunk, hittünk ügyünk igazságában. S most az újév hajnalán megújultnak érezzük reményeinket.

Az imént megkoronázott legfelsőbb hadurunk ifjú ereje és tettvágya magasan ragyog előttünk. Ez lelkesíti szíveinket s növeli erőnket és bizodalunkat.

Velünk harczolt eddig. Megismert bennünket. Meggyőződött hűségünkről, vitézségünkről és önfeláldozó kitartásunkról.

Királyunk, Vezérünk lett most. Az Ő nevében és Érte harczolunk tovább. Lankadatlan erővel és ernyedetlen kitartással. Ép úgy mint eddig.

Bizzunk benne, hogy hagyományos királyhűségünk és hazaszeretetünk megacélozza karjainkat, fokozza kitartásunkat s végre is döntő győzelemre vezeti fegyvereinket.

És akkor, a mit az 1916-tól hiába vártunk, meghozza az 1917.

Ebben a reményben és a jövőbe vetett bizodalomban kívánunk olvasóinknak boldog újévet!

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.
os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Ráóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserelése. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

A modern bűnügyi nyomozás.

(Első ismertetést lásd a Csendőrségi Lapok 1915. évfolyamának 37. számában.)

III.

A bűnügyi nyomozásoknál a terhelt bűnössége vagy ártatlansága szempontjából rendkívüli fontossággal bír a vádat megerősítő vagy esetleg azt megsemmisíthető pontos időmeghatározás.

Gyakran valamely tanunak az időmeghatározás tekintetében való néhány percznyi tévedése vészthozó lehet egy ártatlanul vádolt emberre nézve és annak elítélését okozhatja.

Azért a nyomozást-vezető közeg nem lehet elég óvatos az annyira fontos időpontok szabatos meghatározásánál és sohasem szabad egyszerűen megelégednie, valamely tanunak idevonatkozó bemondásával, hanem feltétlenül meg kell győződnie arról is, hogy — eltekintve a szándékosságtól — nem-e foroghat fenn valamely tévedés?

Vegyünk például egy gyilkossági esetet, a hol a bűncselekmény elkövetésének ideje pontosan meg van határozva. Akad egy tanu, a ki a terheltet bizonyos időben látta a cselekmény színhelyére menni, egy másik tanu pedig onnan eltávozni. Mekkora fontossággal bír úgy a terheltre, mint a cselekmény kiderítése szempontjából is, hogy a terheltnek a helyszínén való tartózkodási ideje kétségtelenül megállapíttassék, mert ha a cselekmény elkövetése és a terheltnek a helyszínén való tartózkodási ideje egybeesik, akkor a terhelt ellen döntő erejű bizonyítékot nyerhetünk; míg viszont, ha ebben a két időszakban eltérés, vagy ingadozás mutatkozik; nincs kizárva a terhelt ártatlansága.

Hogy bizonyos körülmények között mennyire függ egy embernek szabadsága és becsülete az idő pontos meghatározásától, azt klasszikusan bizonyítja a gyakorlati életből vett alábbi eset.

Néhány évvel ezelőtt történt, hogy egy gyujtogatásból keletkezett tüzeset alkalmával, a csendőrség megejtven a nyomozást, ennek folyamán egyik tanu S. községi lakosról azt állította hogy I. a tűz kiütése után legalább öt perczig nézett ki az ablakán és türelmesen várta a tűzoltók megérkezését, a helyett, hogy a tűz észrevétele után azonnal az oltáshoz fogott és a szomszédokat felhívta volna. A tanu ezen bemondása alapján a nyomozó járőr arra következtetett, hogy S. feltétlenül bűnös vagy legalább bűnrészes a gyujtogatásban, különben nem vesztegelt volna öt perczig tétlenül az ablaknál, hanem a helyett kötelességszerűleg sietett volna a helyszínére, hogy a tűzoltásnál segítkezzen.

Erre az álláspontra helyezkedett az ügyészség és bíróság is és S. vád alá helyeztetett. A főtárgyaláson azután meglepő dolog történt. A védő ugyanis azt a kérdést intézte a tanuhoz, hogy meg tudná-e pontosan határozni, hogy mennyi időt ért öt percz alatt?

A kérdés feltevése fölött vita keletkezett, a mennyiben az ügyész ezen — kijelentése szerint nyilvánvalólag értelmetlen — kérdés feltevését határozottan ellenezte. A bíróság azonban hosszabb vita után a kérdés feltevését megengedte s erre általános meglepetésre alig tíz másodpercznyi időt jelölt meg öt percz gyanánt.

Ez a körülmény a vádat teljesen megerősítette és valónak kellett elfogadni a terhelt azon vallomását, hogy csak pár pillanatig tekintett ki az ablakon, megnézendő, hogy merre van a füst. A mikor pedig látta a tűzoltóságot arrafelé elbogni, maga is lesietett és a tűzoltásnál tényleg segítkezett is.

A vádlott ezek után természetesen fel lett mentve. De ha véletlenül a védőnek nem jut eszébe ilyen kérdést feltenni, nincs kizárva, hogy az ártatlan ember elítéltetett volna.

Ha a nyomozó járőr gondosabban és nagyobb körültekintéssel járt volna el a tanu első kikérdezésénél mindjárt meggyőződhetett volna a bemondás megbízhatatlanságáról, mely esetben elmaradt volna a terhelt feljelentése és az ügyészség és bíróság is megkíméltetett volna a fölösleges munkától és a mi a fő egy ártatlan embert nem kellett volna meghurcolni és esetleges elítéltetésnek kiténni.

Régi tapasztalat, hogy semmi sem serkenti annyira a bűnözési hajlamot, a gonosz indulatokat, mint a zord időszak beállta.

A téli időszak beálltával, a természet nyugvásra térésével egyidejűleg sok ezer és ezer munkáskéz marad tétlenül és tér pihenőre. A szegény falusi zsellér, a sok százezer, napszámból tengődő paraszt fázósan huzódik meg szegényes viskójában s aggódva tekint a közelgő tél elé, mely reá és családjára a nélkülözés és nyomoruságos vergődés napjait jelenti. A zord időszak beálltával megszűnik nagyobbára a sok szegény emberre nézve minden kereset és ha a nyáron nem volt elég előrelátó és nem tudott eleget félretenni akkor télen éheznek, vagy lop.

Pedig különösen a jelenlegi szomorú drágasági viszonyok között nagyon ritka az a napszámos ember, a ki nyáron a télirevalót és meg tudja keresni. Sőt nagy részénél még a nyárra való sem futja ki a keresetből, a melyeket a rettenetes drágaság teljesen felemészti, sőt a napszámosok legtöbbje rendszerint már a tél egy részén előre elkölti a reménybeli nyári kereset egy tekintélyes hányadát. A falusi szatócs és kocsamároshoz vándorol bizony a kereset nagy része és csak jelenték-

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általánosan elismerve legjobban szállít Magyarország legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . . Árjegyzék minden hangszerről bérmentve küldeték.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedüli feltalálója. Alapítványt 1847-ben.

telenebb jut a családnak. A téli idő beálltával aztán, mikor már minden étel elfogyott a háznál, a szegény ember a míg a hitele futja a szatócson és korcsmáron éléskodik, a minél persze megint csak ő huzza a rövidebbet, mert kereset idején nemcsak az árat hanem a tekintélyes kamatokat is csak ő neki kell fizetni. De ha egyszer elfogy a hitele, akkor még egy darabig egyik-másik szomszéd könyöreletességéhez folyamodik, később pedig, ha már innét is kikopott, mit tegyen a szegény ördög egyebet? Kilesi a jó alkalmat s onnét szed ahová nem ő rakott félre s szerencsésebb sorsu embertársai tulajdonából veszi el azt, a mire neki és családjának szüksége van a megélhetéshez, de a mit tőle a mostoha sors — szerinte — önhibáján kívül, megtagadott.

Ilyen módon válnak gyakran, eredetileg a legtisztább szándéku, becsületes gondolkodású és kifogástalan jellemű és erkölcsű emberek közönséges tolvajokká, sőt a viszonyok kedvezőtlen behatása és alakulása esetében rablókká, sőt gyilkosokká is.

Mert a ki egyszer a bűnözés útjára lépett, az erről az útról ritkán tér vissza a becsület ösvényére. Csak az első lépés megy nehezen, csak az első elhatározás kerül küzdelembe, a többi már magától megy. Eleinte csak könnyűszerrel elemelhető kenyeret, csirkét, libát s más élelmiszereket, vagyis csak azt lopja, a mire a szükség kényszere rávette, de ha az első kísérleteken haj nélkül átesett, akkor már nem riad vissza, a bemászástól, betöréstől sem, sőt csakhamar oda vetemedik, hogy szükség esetén utonállónak lesz és kifosztja az eléje kerülő embertársát. Pedig ezeknek a bűnösöknek legnagyobb része megmaradt volna a becsület útján, ha egyrészt a nyomor nem kényszerítette volna az első lopásra, vagy ha az első kísérleten rajta vesztettek volna.

A nyomor enyhítése tekintetében persze a csendőr mit sem tehet. Ez a kormány, a társadalom s a jobbmódu lakosság feladatát képezi. De arról már igenis tehet a csendőr is, — sőt csakis a csendőr — hogy a bűn útjára tévedt szegény ember már az első kísérletnél érezze a közbiztonság fölött örködő csendőrség hatalmát, erejét úgyszólván minden tudatát a bűnös cselekmények kiderítésében s így megrögtönözve szerencsétlen eltévedésétől még idején visszaszoríttassék a becsület és tisztesség útjára. Szébb, nemesebb feladat állig képzelhető, mint a csendőrségi szolgálatnak ilyen szellemben való teljesítése, és legszebb jutalom a csendőr részére az a tudat, hogy ha csak egy embert is, megmentett a bűn fertőjétől és visszaadta a tisztességes társadalomnak.

A zordabb idő beálltával elkövetkezett az az idő, midőn

a csendőr szolgálati működésének ezen szép és nemes ágazatát fokozottan érvényrejuttatni hivatva van és a midőn erre napról-napra elég alkalom is kínálkozik.

A zordabb idő beálltával a csendőr rendes portyázásolknál keitőztesse meg éberségét s egy pillanatra se tévessze el szem elől, hogy most következik az az időszak, midőn nemcsak a hivatásos gonosztevő vetemedik büntetendő cselekmények elkövetésére, hanem a szegény kereset nélkül maradt emberről is alaposan feltehető, hogy a nyomor és nélkülözés lopásra készíti.

A zordabb idő beálltával nemcsak az ismert közfárlalmu, vagy egyébként gyanús embereket, hanem minden keresetnélküli szegény embert is kíséren figyelemmel a csendőr. Ne sajnálja a fáradságot (természetesen feltűnés nélkül és minden zaklatás kikerülésével) utána kutatni, hogy az ilyen szegény ember miből és hogyan él? El van-e látva ő maga és családja a legszükségesebb élelmiszerekkel, vagy pedig nélkülözésnek vannak kitéve? Ha a nélkülözés ütött tanyát ennek a szegény embernek a házában, mi úton és módon igyekszik annak elejét venni, illetve mily módon, minő körülmények között és milyen eszközök igénybevételével kereste meg a maga és családja fenntartására szükségeseket?

Ha a csendőr ezt minden portyázó és egyéb szolgálati alkalmával lelkiismeretesen és teljes odaadással teljesíti, akkor gyakran fog meglepő dolgokat tapasztalni és azt is elfogja érni, hogy az ilyen időszakban halom-számra felszaporodó kiderítetlen közbiztonsági zavarok az őrsön ismeretlen fogalomná válnak.

Nagyon természetes, hogy a szolgálatnak ilyen módon való ellátásához az első feltétel hogy minden csendőr a kötelességérzet legmagasabb fokától legyen áthatva. Szüksége, hogy minden csendőr szeresse hivatását és ambíciója az legyen, hogy jó nevet szerezzen a testületnek.

A csendőr, ha szolgálatba indul, ne arra gondoljon, hogy neki most bizonyos óraszámot kell ledarálni, hanem arra, hogy szolgálatának lelkiismeretes és pontos teljesítésétől egész őrskörletének nyugalma és közbiztonsága függ.

Ha ez a szellem fog áthatni minden csendőrt, akkor csak elvétve fognak előfordulni a tél beálltával várható időszakos közbiztonsági zavarok.

*

... Van a téli időszak beálltának egy különlegessége is. Mikor a gólya és a fecske utra kél és melegebb tájakra költözik, a hol a zord időszakot átteleli, akkor az országutak ismert jómadara, a notorius csavargó is meleg hajlék után néz, s mind ritkábban látható az ország-

Ingyen rum

ot sohasem ittunk. Azonban olcsó és kitűnő rumot ibatlik mindenki, aki kíváncsi a finom rumesszenziából házilag készíteni. 1 üveg 1-20 kor. használati utasítással, amelyből 1 liter legkiválóbb rum állítható bárki által elő. Legkevesebb 6 üveg küldetik postán bérmentes küldéssel 7-20 kor. ért, 12 üveg rendelésnél 1 üveg ajándék. Pontos levélezim: Czach Zs. Corni gyógyszerész, Szabadka/A., szegedi kapu. Szt. Antal gyógytár

utján. Mert a míg a bokor, a szénaboglya jó menedék-helyet nyújt éjszakára s a gyümölcsösök, a kukoricza és krumplicföldök bőven ellátják ennivalóval, addig vigan éli világát a telivér csavargó; de mikor a dér megcsipi a falevelet s beáll az esős időszak, ő is téli szállásra vonul. Egészen különleges módját eszeli ki a téli lakáskeresésnek. Egy-két helyről elemel egyetmást s megvan a kellő indok, hogy bűvösre — szerinte melegre — kerüljön. Kap a bűnselekményért néhány hónapot, azt kitölti, az állam gondoskodik ellátásáról s mire kitavaszodik s a gólya és fecske visszatért, ő is kiszabadul önként vállalt fogságából s újra vigan rójja az országutakat.

Jól teszi a csendőr, ha a zordabb időszak beálltával ezeket a jómadarakat is fokozott figyelemmel kíséri.

KÉPEINKHEZ.

A predeáli harcok színteréről.

Nem ismeretlen előttünk, hogy a mai modern háború hadvezérei nem közvetlen az ellenséggel szemben levő lövészárkok partjairól irányítják a háborút, hanem bizonyos távolságra a harctéri vonal mögött elhelyezkedett hadsereg főhadiszállásról, az előre megállapított s a beérkezett harctéri jelentések adatai alapján újból és újból helyesbített haditerv szerint intézkednek, a sokszor ezer kilométernél is hosszabbra nyúló harcvonalon véghezviendő harci tevékenység mikénti, mikori mily irányban és mily erőkkel való megindítására nézve. Ha azután egy-egy ilyen intézkedésnek az ellenség megtörése, visszaszorítása, esetleg az ellenséges front áttörése a következménye és saját csapataink annyira előre haladhattak, hogy a hadseregparancsnok vagy főparancsnok az elfoglalt területet zavartalanul megtekintheti, ez rendesen kivonul a tábornokarával és a vezérkari tisztek kalauzolására és az ütközet lefolyásának szakszerű előadásának meghallgatása mellett, megszemléli a szóbanforgó területet.

Képeink egyike az itt elmondottaknak megfelelően a predeáli harcok színterének megtekintését állítja elénk, a hol egy vezérkari százados tart ismertető előadást, eme nehéz harcok után ugyan, de ránknézve igen szép eredménnyel végződött ütközet lefolyásáról. Az meg talán ironiája a sorsnak, hogy ezen a harctéri szemlén Vilmos Hohenzollern — Sigmaringen fejedelem, a román király testvérbátyja is jelen volt és — tekintettel arra, hogy már előzetesen elítélte és meggondolatlan elhatározásnak minősítette a román királynak a középponti hatalmak elleni hadüzenetét és az egész

családjukra nézve sértőnek azt a nyilatkozatát, hogy ő — a román király nem érez Hohenzollern vért ereiben — bizonyára joleső megnyugvással szemlélte öccse hadseregének már a saját területén való súlyos vereségét.

HIREK.

Adományok. Legujabban a következő adományok folytak be hozzánk: Schranz Pál 2. oszt. őrmester a féltoronyi őrsről, méhészetének folyó évi tiszta jövedelméből 10 koronát küldött a háborúban elesettek özvegyei és árvái javára; a mezősomlyói őrs 12 koronát adományozott a vak katonák javára, végül Király József alőrmester 11 korona 70 fillért juttatott a rokkant katonáknak. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

Erdélyi menekültek kérelmei. Gyarmati István őrmester neje, ki jelenleg Turkevén Földesi utca 1311 szám alatt tartózkodik, kéri mindazokat, akik férjéről, a legutóbb Zágon községben állomásozott Gyarmati István őrmesterről valamit tudnak, hogy ezt a fenti czimen vele közölni sziveskedjenek.

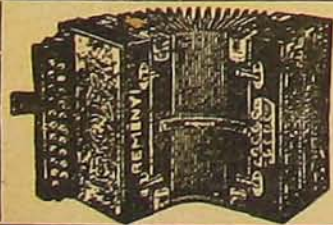
Szép Károlyné, nemesócsai lakos arról panaszkodik, hogy fia, Szép Károly csendőrőrmester, a ki legutóbb a fogarasmegyei felsőferenczvári őrsön szolgált, folyó évi augusztus hó 24-ike óta nem adott életjelt magáról. Kéri tehát mindazokat, akik nevezettről tudnak valamit, írniak meg a fenti czimre.

Balázs Józsefné szakaszvezető neje kéri mindazokat, akik férjéről, Balázs József szakaszvezetőről valamit tudnak, közöljék ezt özv. Simon Ferencnéhez Tiszacségre (Hajdu megye) címzett levélben. Balázs József legutóbb, mint szakaszvezető, a gyergyósalamási őrsön teljesített szolgálatot.

György Albert népfőlkelő tizedes a kászonaltizi őrsről kéri mindazokat, akik Csikszentkirályi Kristó Áron, csendőrségi szolgálatra a gyergyótölgyesi őrsre beosztva volt népfőlkelőről valamit tudnak, ezt vagy vele, vagy pedig Kristó Áronnéval Csikszentkirályon közöljék.

Barta Sándor volt csendőr, jelenleg népfőlkelő őrmester, 62 számú tábori posta czimvel kéri mindazon csendőr és népfőlkelő egyéneket, akik a Háromszék megyei esztenasori és leánymezei őrsökön, az augusztus 28-iki éjjeli román irtóhadak alkalmával megmenekültek, hogy czimüket vele közölni sziveskedjenek.

Kérelem. A bogoltényi őrsparancsnokság (u. p. Somosréve) kéri mindazon altiszteket, csendőröket, tartalékosokat vagy népfőlkelőket, akik Hevesi Ferencz, cs. és kir. 101. gyalogezredbeli tartalékos tizedes jelenlegi czimét ismerik, hogy nevezett tizedes illetékeinek

HEGEDŰ

remek felszereléssel
10-12-15 20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

Reményi Mihály-nál szerezhető be Budapesten, Király-utca 58. sz.

Minden hangszerről külön árjegyzék kérésre.

HARMONIKA

10-12-15-20 korona
finomabb 2 soros 30-40-50 kor.

GRAMOPHON

40-50-60-70 korona
legfin. azéll óraműszerkezettel

Egy vezérkari századosunk Frigyes főherczeg táborszernagynak előadja a predeali harcok lefolyását.

elküldhetése végett, azt az említett őrsparancsnoksággal mielőbb közölgék.

Juhász Lajos csendőr, ki jelenleg Rimaszombatban (Gömörmegye) állomásozik, kéri Stéb Mihály és Bálint Lajos alőrmestereket, kikkel együtt az 1911. évben a 65. cs. és kir. gyalogezrednél szolgált, hogy czimüket vele mielőbb közölgék.

KÜLÖNFÉLÉK.

Harminczkét hadüzenet. Románia hadbaállásával tizen-négyszáz állam vesz részt a világháborúban. A román hadüzenet volt a huszonkilencedik, Bulgária Románia elleni hadüzenete a harminczkettedik hadüzenet. A hadüzenetek a következő időrendben történtek:

1914-ben:

1. jul. 28. Ausztria és Magyarország—Szerbia ellen.
2. aug. 1. Németország—Oroszország ellen.
3. " 3. Németország—Franciaország ellen.
4. " 3. Németország—Belgium ellen.
5. " 4. Anglia—Németország ellen.
6. " 6. Ausztria és Magyarország—Oroszország ellen.
7. " 7. Montenegró—Ausztria és Magyarország ellen.
8. " 7. Montenegró—Németország ellen.
9. " 11. Szerbia—Németország ellen.
10. " 11. Franciaország—Ausztria és Magyarország ellen.
11. " 13. Anglia—Ausztria és Magyarország ellen.
12. " 23. Japán—Németország ellen.
13. " 24. Ausztria és Magyarország—Japán ellen.
14. " 25. Ausztria és Magyarország—Belgium ellen.
15. okt. 31. Oroszország—Törökország ellen.
16. " 31. Franciaország—Törökország ellen.
17. " 31. Anglia—Törökország ellen.
18. nov. 7. Belgium—Törökország ellen.
19. " 7. Szerbia—Törökország ellen.

1915-ben:

20. máj. 23. Olaszország—Ausztria és Magyarország ellen.
21. aug. 20. Olaszország—Törökország ellen.
22. okt. 14. Bulgária—Szerbia ellen.
23. " 15. Anglia—Bulgária ellen.
24. " 16. Franciaország—Bulgária ellen.
25. " 18. Olaszország—Bulgária ellen.
26. " 22. Oroszország—Bulgária ellen.

1916-ban:

27. márc. 9. Németország—Portugália ellen.
28. aug. 27. Olaszország—Németország ellen.
29. " 27. Románia—Ausztria és Magyarország ellen.
30. " 28. Németország—Románia ellen.
31. " 30. Törökország—Románia ellen.
32. szept. 1. Bulgária—Románia ellen.

A tengeri fű. A «Természettudományi Közlöny» új füzetében olvassuk: A valódi «Seegras» (tengeri fű) az Adriai, Keleti-, Északitenger partjain, iszapos vagy homokos talajon, víz alatt élő *Zostera marina* nevű növény, mely keskeny leveleivel a fűvekhez hasonlít és a Potamogetonaceae nevű családba tartozik. Velenczében «alga vitrariorum» néven régtől fogva használják üvegek csomagolására, a kárpitosok pedig párnázásra. Kárpitosaink ugyanígy használják és éppen ezért szintén «seegras»-nak nevezik a megszáritott *Carex brizoides*-t is, a mely a sásfélék (Gyperaceae) családjába tartozó fű. A tengerhez azonban semmi köze, mert hazánk délkeleti részének, Felsőausztriának erdős hegyvidékein, továbbá Badenben és a Rajna völgyében igen nagy mennyiségben terem, és évenként igen nagy mennyiséget használnak fel párnázásra a valódi Seegras helyett.

Hogy bánnak a francia anyákkal. Egy francia anya levelet írt katonáéknak, hivatalos jelentést kérve második fiának az eleséről. A következő választ kapta:

— Becses levelére válaszolva, közölgük, hogy fiának, D. káplárnak a haláláról szóló jelentést az ön gyakori lakásváltoztatása miatt négy különböző címre kellett elküldeni. Rendkívül kellemetlen ránk nézve, hogy még egyszer kell írunk. Ha minden anya ilyen alkalmatlanságot okozna s minden elesett miatt ennyire el volnánk foglalva, el sem készülhetnénk a munkával.

Egyik francia lap közli ezt a levelet. Annyi bizonyos, hogy van szíve a szóban levő katonai hatóságnak.

Tengeralatti alagút Franciaország és Anglia közt. A háború egy régi tervet vetett fel újra: A Franciaország és Anglia közötti tengeralatti alagút tervét. Most egyik angol lap érdekes dolgokat ír róla. Különösen azokat az eszközöket írja le, a melyekkel a csatorna bejáratát francia területen és az angol területen építendő kijáratot védenék. Az alagút bejárata francia területen öt és fél kilométernyire épülne és a hadihajók ágyúinak körzetében lenne. Elsáncolt táborok is védenék az alagút bejáratát. A kijáratát Angliában úgy építenék meg, hogy zsilipekkel az alagút egy részét azonnal víz alá lehetne helyezni. Az alagút olyan mélyen épülne, hogy sem aknák, sem lövedékek nem érhetik el. A villamos erejű vonatok az alagutat egy félóra alatt futnák meg. Az építés idejét hat évre, költségeit pedig 200 millió frankra tervezik.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratos vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényeségénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

6000 B. Újabb szabadságra csak további 9 hó elteltével nyer igényt. Minthogy azonban első szabadsága csupán 8 napot tett ki s azt is beteg szüleinek látogatása céljából vette igénybe, a rendelet 4. pontja értelmében szabadságot nyerhet.

Szorád járásörm. 1. Igen. 2. Sorsjegyei nem nyertek.

E. G. Előírás szerint zárt kardbojt viselendő.

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦ Zsótér-bérbház, Városháza mellett. (Rákóczi lovas szobrával szemben.) ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. Csendőrségi diszvarrógépek. Világhírű tűnélküli pathéfonok. Világhírű tűs gramofonok. Lemez újdonságok, kerékpár felszerelési cikkek, gumik, villamos zseblámpák és elemek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

Vilmos Hohenzollern-Sigmaringen fejedelem, a román király testvérbátyja a predeáli harcok színterén.

Állami tanító. A f. évi 78. sz. R. K.-ben közölt 22892/eln. B. sz. körrendelet szerint, az egyévi önkéntesi karpaszományos viselhetőségének engedélyezését annál a csapatostónál, a melyhez beosztva van, abban az esetben kérheti, ha igazolja, hogy az egyévi önkéntesi kedvezmény elnyeréséhez megkívánt teljes tudományos képzettséget megszerezte. A kérelemre nézve előzetesen és ideiglenesen a csapatost (szárny, kerület) törzstiszti rendfokozatban levő parancsnoka határoz a bemutatott tanulmányi bizonyítványok alapján. A kedvezmény végleges elismerése tekintetében az illetékes kiegészítési kerületi, illetőleg honvéd kiegészítő parancsnokság határoz, amelyhez tehát a csapatost a folyamodó tanulmányi bizonyítványait, anyakönyvi lapjának másolatának csatolása mellett megküldi. Tanítókra nézve külön is kimondatott, hogy ők tekintet nélkül arra, hogy milyen katonai szolgálati viszonyba tartoznak, a fenti rendelkezések értelmében kezelendők és a kedvezményt részükre akkor is el kell ismerni, ha a tanulmányi bizonyítványt annak az évnek október 1-je után, a melyre nézve soroztattak, szerezték meg és akkor is, ha tartalékos fiszti kiképzésre nem törekednek. A kedvezmény elnyerése esetén rendfokozati elnevezése: „egyévi önkéntesi karpaszományos népfőlkelő” (tizedes, vagy szakaszvezető).

Szekszárd. Az 1912. évi LXV. t. cz. 11., 20. és 21. §-aiban foglalt határozványok alkalmazása mellett nyugdíjra van igénye.

Tábori posta 95. A bronz vitézségi érem viselési sorrendben az ezüst érdemkereszt után sorol.

K. F. 14. Jogosult.

Öreg harcos. 1. Igen. 2. Rendszerint nem. 3. A körülményektől függ. 4. Nem; csupán a tényleg eltöltött szolgálati idő számít. 5. Igen. 6. „Rögtön”. 7. „Bele fér”. 8. „Tálalta”. 9. Akit koránál és társadalmi állásánál fogva megillet. 10. Nincs tervbe véve. 11. Igen, hamarosan. 12. Irti, olvasni és számolni tudás. 13. Az egyes pályázati hirdetémények felvilágosítást nyújtanak.

G. A. alörnmester. A legközelebbi polgári fiúiskola igazgatója a szükséges tudnivalókkal ellátja.

Kiváncsi. Nem.

3333. A háború befejezése után rendeletileg fog szabályoztatni.

N. N. z. F. A bünvádi perrendtartás szerint terhelt: az, a ki ellen a bünvádi eljárás folyik; gyanúsított: az a terhelt, a ki ellen a vizsgálat elrendelése indítványozva, vagy a vádirat benyújtva még nincsen.

K. J. Az 1912. évi LXV. t. c. 16. §-a értelmében, igen.

Komlósy. 1. Igénye van. 2. A rendelet intézkedései értelmében.

222. 1. Nem. 2. Gondolkodás tárgyát képezi. 3. „Nagyságos Alispán ur!” „Méltóságos Főispán ur.”

K. G. népf. örm. Alig hisszük, hogy felvegyék. Egyébként érdeklődjön a legközelebbi honvéd pótzászlóaljnál.

200. Nézetünk szerint nem. Egyébként olvassa „G. A. alörnmester” jelige alatti üzenetünket.

1888. Anyakönyvi kivonatok és mindenemű bizonyítványok, melyek nem szegényszálláson állítottak ki, bélyegkötelesek. A születésekről kiállított anyakönyvezetők értesítés azonban bélyegmentes.

P. S. Rajecz. A honvédelmi miniszter urnak a csendőrkörletekkel is közölt 23334/eln. 1. 1916. számú rendelete szerint Torda-Aranyos vármegye egész területe, a külső hadművelési területéhez tartozik.

HIVATALOS RÉSZ.

Legfelsőbb elhatározás:

Ö császári és apostoli királyi Felsege legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy

a legfelsőbb dícsérő elismerés tudtul adassék:

a háborúban teljesített kitünő szolgálati elismerésül: Szmazenka Ervin, I. csendőrkörületbeli csendőrszázadosnak;

adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálati elismerésül:

Szabó Ferencz I. járásörmesternek és Tóth István II. 1. oszt. örmesternek, a IV., Nagy János V., Máté Lajos és Homor György alörmestereknek, az V., Márkus János alörmesternek, a VIII., Cselkő József alörmesternek, a III., Deméndi László alörmesternek, az V., Kajdi József, Ferenczi István és Kovács Sándor III. alörmestereknek, a VI., Frech Ferencz alörmesternek, az V., Csiki Domokos alörmesternek, az I., Török István II. alörmesternek, a III., Viznyiczky Mihály, Szlatkányi Imre II., Kiss József, Papp József, Lakatos Péter és Kardos József alörmestereknek, a VIII., Németh Antal alörmesternek, a VI., Jancsó J. és Petrics Gy. alörmestereknek, a II., Boros Ferencz alörmesternek, a VI., Szeidl József 1. oszt. örmesternek, Kovács Lajos II. és Darabos Lajos alörmestereknek, a III. Schmidt Pál 1. oszt. örmesternek, az V., Bankó János 1. oszt. örmesternek, a VII., Jakabfi Lajos és Spisák József alörmestereknek, a III., László András és Szabó Gergely alörmestereknek, a IV., Mojzes Imre alörmesternek, az V., Imre Gábor alörmesternek, a VI., Csizi Henrik és Vitos Béla alörmestereknek, az I., Weisz József alörmesternek, az V., Popa János alörmesternek, a VII., Biacsi Sándor Balint 1. oszt. örmesternek, a II., Péter József I. 1. oszt. örmesternek, a VII., Takács Károly I. oszt. örmesternek, a VIII., Varga József 2. oszt. örmesternek, a IV., Markó Sándor 2. oszt. örmesternek, a VI., Balogh József II., Linkó József, Németh György és Vincze János alörmestereknek, a II., Jassa József, Decker Rezső, Benedekfi László, Bende Károly és Hornyák Mihály alörmestereknek, a III., Gaál Károly, Kneisz Rafael, Kardos Ferencz, Gyarmathy Elek, Sáfár József, Szabados József, Almási Sándor, Berki János, Koller József, Lits Ferencz, Pilinger János, Tórekes László alörmestereknek, a VI., Olteán Illés és Schap-

Vizes lábak

ellen csak úgy védekezhetünk, ha bakancsot, csizmát a rég bevált izoláló hatású **CAMPOLIN** törvényileg védett vízhatlan bőrkencőccsel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedüli gyártója:

Krayer E. és Társa oségtől, Budapest, V. kerület, Váci-ut 34. szám.

Fiók: V. ker., Váci-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Újpesten: Árpád-ut 40. szám.

Prodeáli petróleumi-kutak.

pert Oszkár alörrmestereknek, a VII. számú csendőrkerületben;

az ezüst érdemlevesztet a vilézségi érem szalagján;

Farkas Gusztáv csendőrnek, a V. számú csendőrkerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ö császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanúsított kiválóan vitéz magatartása elismerésül:

az arany vilézségi érem:

Topor László alörrmesternek, a VII. számú csendőrkerületben;

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül:

az 1. osztályú ezüst vilézségi érem:

Öri József 2. oszt. örmesternek, a IV. számú csendőrkerületben;

a 2. osztályú ezüst vilézségi érem:

Farkas Kálmán I. oszt. örmesternek, a III. számú csendőrkerületben.

Okirattal megdicsértettek:

a m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bakó János, VI. számú csendőrkerületbeli alörrmester, a háború ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban tanúsított kiváló buzgalmas az ezáltal elért eredményekért;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Vigvári Imre járásörmester, hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, a háború kitörése óta pedig fokozottabb mérvben, fáradságot nem ismerő kitartással, hinkadatlan buzgalommal, szakértelemmel teljesített ezeltudatos és igen eredményes szolgálataiért;

Papp Sándor 1. oszt. örmester, Kovács Ferenc és Füredi László 2. oszt. örmesterek, hosszú csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kifejtett igen buzgó és eredményes szolgálataikért, nemkülönben örseik rendben tartásáért és jó magaviseleteért;

Lumej Sándor alörrmester, hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, a háború óta pedig fokozottabb mértékben kifejtett igen buzgó és eredményes szolgálataiért, nemkülönben jó magaviseleteért;

Dömötör Gyula 1. oszt. örmester, közel 12 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt, előbb a közbiztonsági szolgálatban, majd pedig irodai alkalmaztatásban, minden alkalommal, fáradságot nem ismerő kitartással, buzgalommal és szakértelemmel teljesített igen eredményes tevékenységeért, nemkülönben példát adó jó magaviseleteért;

Weisz Ignác törzsörmester, Kövesdi Mihály, Németh József, Szutor Kálmán, I. oszt. oszt. örmesterek és Szabolcsi Mihály 2. oszt. örmester, hosszabb csendőrségi szolgálati idejük alatt irodai alkalmaztatásukban minden alkalommal, a háború kitörése óta pedig még fokozottabb kitartással, ernyedetlen buzgalommal, teljes odaadással, szakértelemmel és igen jó eredménnyel teljesített szolgálataikért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznekem vétele és eladása.

Sorajegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Fel fogadunk betéteket takarékpénztári könyveeskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 8% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával). 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával).

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorajegyekre, vidéki intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézkvények és cheques beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálalrat és orvosai vélemény szerint biztos hatású háziaszer. — Eredeti tégely ára 2 korona.

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patróna Hungarica gyógyszerháza, Budapest, Damjanich-utca 2. szám.

esetén próbálja meg a világhírű erősített CAPCINE (Paprika) kenőcsöt

Nyilvánosan megdicséértettek:

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kovács Imre II. 2. oszt. őrmester, valamint Kampits Ferencz népfőlkész ez. őrmester és Hausenstein Mihály népfőlkész ez. tizedes, Kahold községben 1916. évi július hó 29-én d. e. 4 órakor keletkezett tűznek figyelme és éberségük által történt észrevétele s mielőtt az nagyobb kárt okozhatott volna, gyors tövékenységük által történt sikeres eloltásáért;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Pelle György alőrmester, hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett buzgó és eredményes működéseért, nemkülönbön jó magaviseletéért.

Előléptettek:

1. oszt. őrmesterré:

1916. évi november hó 27-ével:

Szabó Mihály I. számú csendőrkerületbeli 2. osztályú őrmester;

1916. évi december hó 1-ével:

Kosztin József, VIII. sz. csendőrkerületbeli 2. oszt. őrmester;

2. oszt. őrmesterré:

1916. évi október hó 1-ével:

Nagy Lajos, VIII. számú csendőrkerületbeli alőrmester;

alőrmesterré:

1916. évi szeptember hó 6-ával:

Kollár Gyula, III. sz. csendőrkerületbeli csendőr;

1916. évi április hó 10-ével:

Horváth Lajos, VIII. sz. csendőrkerületbeli csendőr;

1916. évi június hó 1-vel:

Cserenyestyn Argil, VIII. sz. csendőrkerületbeli csendőr;

1916. évi november hó 16-ával:

Fodor István III., Fényes László, Katona Mihály, Kovács Márton, Borbély Péter és Kiss János I., III. sz. csendőrkerületbeli csendőrök;

1916. évi november hó 20-ával:

Sipos Ferencz, II. sz. csendőrkerületbeli csendőr;

1916. évi december hó 1-ével:

Pető Pál és Zimmer Ferencz, II. sz., továbbá Kozma László, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrök,

Lovaglási jutalomdíjban részesítettettek:

Halmi István, VIII. sz. csendőrkerületbeli alőrmester, 3 db 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesített.

Házasságra léptek:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Siklodi B. Lajos 2. oszt. őrmester, Miklós Rózával, 1916. évi szeptember hó 24-én, Kishácon;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Boldog Bálint alőrmester, Haraszt Margittal, 1916. évi november hó 12-én, Monbron;

Sebestyén Dávid alőrmester, Sebestyén Juliannával, 1916. évi november hó 14-én, Kocsán;

Tóth Péter alőrmester, Holfer Gizellával, 1916. évi november hó 10-én Alsószinevőren.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahang, 2 váltóval 7 K, Anem 8 K. Csodásan erős hang, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hang 4 igaz váltóval 20 K. Erős azézi hangok 18, 20, 25, 40 K. Finom kétúros harmonikák, hársorosok, gramofon hangok is készílnék.

Gramofon

Csodásan erős, tisztá hangú beszélgép 40 K, nagy „Union” szerkezettel 50 K. — Legjobb hanglamezek az összes dalok, zenék, operák, trófiák előadások stb. 80 fill.-tól 4 K-ig. Javítással műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA
királyi színházalmazott hangszergyár
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállít kerékpárt, beszélgépet, varrógépet, gummit és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Elismerő levelem az ország számára vannak. — Pontes ozlm:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Téli felszerelési szükségletét igyekeznek mindenki számára gyorsan beszerezni, mert az árak folyton drágulnak.

Nagy készleteink folytán nálunk előnyösen vásárolhat.

Újonnan rendszerezett

6 és 13 m/m széles

ezüst gallér sujtás, kard és kardkötő, valamint

selyem csillagok

nálunk már jutányosan beszerezhetők.